

הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר
בית הספר למקצועות הבריאות
החוג לריפוי בעיסוק

מדברים אוטיזם 2015

תמורות בטיפול, חינוך ומחקר

הכנס השנים-עשר

בחסות החוג לריפוי בעיסוק, אוניברסיטת תל-אביב

הכנס ייערך בימים שישי 16.1.2015, וראשון 18.1.2015
קדם כנס – Pre Conference ביום חמישי 15.1.2015

תכנית כללית

יום חמישי 15.1.2015: Pre Conference בבניין מקצועות הבריאות

השנה, לראשונה, נקיים קדם-כנס להשקת הספר החדש בעריכת ד"ר סוזן לוינגר:
"מעבר לקשת – חידושים באיבחון ובטיפול של ילדים על הספקטרום האוטיסטי"
קדם-הכנס יתקיים בערב חגיגי של מפגש רעים עם העורכת וכותבי הספר שיגישו
באופן אישי את תכני הפרקים ותיאורי המקרה שבספר.
קדם הכנס החגיגי ייערך ביום חמישי 15.1.2015 בשעות 16:45-20:00

יום שישי 16.1.2015: יום סדנאות בבניין מקצועות הבריאות

התכנסות והרשמה	07:45-08:15
סבב סדנאות ראשון	08:15-10:15
הפסקת קפה	10:15-11:00
סבב סדנאות שני	11:00-13:00

יום ראשון 18.1.2015: יום מליאה באולם בר-שירה

התכנסות, הרשמה וביקור בתערוכה	12:00-12:45
מושב פותח	12:45-14:30
הפסקת צהריים ומפגש רעים	14:30-15:15
מושב צהריים	15:15-17:35
הפסקת קפה ומפגש רעים	17:35-18:15
מושב ערב	18:00-20:00

יום חמישי 15.1.2015 Pre Conference בבניין מקצועות הבריאות

קדם-כנס בערב חגיגי של מפגש רעים להשקת הספר החדש "מעבר לקשת – חידושים באיבחון ובטיפול של ילדים על הספקטרום האוטיסטי" בעריכת ד"ר סוזן לוינגר

16:45-17:15 התכנסות

17:15-17:30 **פתיחה אומנותית: סער וולפמן, פסנתרן על הרצף, בנגינה:**
מארש תורכי, מוצארט
נוקטורנו מס' 20, שופן
צ'ארדש הונגרי, מונטי

17:30-17:50 **הצגת הספר "מעבר לקשת"**
ד"ר סוזן לוינגר, פסיכולוגית קלינית והתפתחותית בכירה, מנהלת קליניקת "קישורים", עורכת הספר "מעבר לקשת"
על המעבר מהתערבויות טיפוליות בחדר הקליניקה לכתובה מאורגנת בספר, **סיגל דואק-חורי**, קלינאית תקשורת, מדריכה מוסמכת, מתי"א חפר שרון, יו"ר שותפה "מדברים אוטיזם", אוניברסיטת תל-אביב.

17:50-18:20 **הפסקה – שיח רעים על קוקטיילים ומתאבנים**
18:20-19:20 **פרקים נבחרים מתוך "מעבר לקשת" בהנחיית ד"ר סוזן לוינגר**

סגנונות השלמה של ההורים לאבחנה של ASD: התמודדות רבת שנים והשלכותיה
ד"ר **סמדר דולב**, החוג לגיל הרך, הפקולטה לחינוך, מכללת אורנים

תיאוריות נזיר-ביו-גנטיות המסבירות את השכיחות הנמוכה של בנות המאובחנות על הספקטרום האוטיסטי וההשלכות של תת-אבחון על מהלך התפתחותן הרגשית.
ד"ר **שירי פרלמן-אבניאון**, החוג לחינוך, המכללה האקדמית תל חי, פסיכולוגית המטפלת בילדים ונוער על הספקטרום האוטיסטי

חרדה ותגובתיות-יתר חושית באוטיזם: הביטוי, הזיהוי ודרכי פיצוי, ריפוי בעיסוק פוגש את הפסיכולוגיה
ד"ר **איילת בן-ששון**, החוג לריפוי בעיסוק, אוניברסיטת חיפה

19:20-20:00 **דיון בתכני הפרק בשיתוף הקהל, הכותבים והעורכת**

לתשומת הלב: מספר המקומות באולם ההרצאות קטן, הרשמה תהא על בסיס קדימות.

יום שישי 16.1.2015: יום סדנאות בבניין מקצועות הבריאות

07:45-08:15 התכנסות והרשמה

08:15-10:15 סבב סדנאות ראשון (פירוט בהמשך)

10:15-11:00 הפסקת קפה

11:00-13:00 סבב סדנאות שני (פירוט בהמשך)

יום ראשון 18.1.2015: יום מליאה באולם בר-שירה

12:00-12:45 **התכנסות, הרשמה וביקור בתערוכה**

12:45-13:00 **ברכות: דר' אורית ברט**, החוג לריפוי בעיסוק, אוניברסיטת תל-אביב.

דר' בוב זימין, ז"ל 2014-1942, דברים לזכרו: לאה-רחלי יעקב, מרפאה בעיסוק, יועצת התפתחותית, המעון הפסיכיאטרי לילדים, מרכז הרפואי ע"ש שיבא, מתי"א מיתר, יו"ר שותפה, "מדברים אוטיזם", אוניברסיטת תל-אביב.

אינטגרציות: סיגל דואק-חורי, קלינאית תקשורת, מדריכה מוסמכת, מתי"א חפר שרון, יו"ר שותפה "מדברים אוטיזם", אוניברסיטת תל-אביב.

מושב פותח: זהות עצמית אוטיסטית-פנים רבות לה

13:00-13:30 **בניית זהות עצמית: זיכרון אישי וחברתי באוטיזם: היבטים התנהגותיים ומוחיים**
ד"ר **רחל-שלומית ברזיס**, המרכז הבינתחומי, הרצליה

13:30-14:00 **"יצירה מהארון": אוטיזם רב-דורי כנכס טיפולי**

דנה דימנט, תסריטאית ובימאית הסרט "בתפקוד גבוה", פסטיבל דוקאביב 2014, וכותבת הטור "על הספקטרום" ב"מקום הכי חם בגיהנום"

14:00-14:30 **אנשי הדממה? אנשי המילה! הבעה באמצעות הקלדה אצל אוטיסטים לא מדברים**

יעל כהן – טיפול בביטוי אישי דרך הקלדה לאוטיסטים, תרפאפטיסטית בתנועה; ד"ר **ניבה שפר-קאופמן** – אימא לנער אוטיסט, רופאת ילדים

14:30-15:15 **ארוחת צהריים קלה**

מושב צהריים: בין מחקר וטיפול

15:15-16:15 **סימפוזיון: "בסוד שיח" – בין שתי דרכים – הגישה הקוגניטיבית-התנהגותית והגישה הדינמית לטיפול באנשים עם אוטיזם (CBT)**

ד"ר **עפר גולן**, מרצה בכיר וראש המעבדה לחקר אוטיזם, המחלקה לפסיכולוגיה, אוניברסיטת בר אילן, מנחה מקצועי של יחידות ה-ASD, מרכז בית אחד ת"א וכפ"ס.

גב' נחמה פבר בן פזי, פסיכולוגית קלינית, מנהלת תחום מערך טיפולי משלים, העמותה לילדים בסיכון, מנהלת היחידה הקלינית לאוטיזם שפ"ח חולון, מורה במסלול מצבים מנטליים ראשוניים, ביה"ס לפסיכותרפיה, קליניקה פרטית

16:15-17:35 **פאנל: מחדר המעבדה לחדר הטיפול ולחדר הלימוד – תרגום של מחקרים חדשים ליישום קליני, וחינוכי בשיח ישיר בין אנשי מחקר, לאנשי טיפול וחינוך**

מציג: ד"ר **יורם בונה**, מרצה בכיר, המחלקה לביולוגיה של האדם, אוניברסיטת חיפה.

נושאים לדיון: אינטגרציה טמפוראלית רב חושית, ילדים לא מילוליים, תת-קישוריות במסלולים ניראליים, ואיך כל אלה מיושמים בעבודה חינוכית-טיפולית ביומיום?

מתידיינים: **מיכל שטיימן**, קלינאית תקשורת, החוג להפרעות בתקשורת, הקריה האקדמית אונו, קליניקה פרטית; **דר' עליזה יוגי**, פסיכולוגית קלינית, מנהלת מכון סימני קשר, אירגון DIR ישראל; **ד"ר נורית יגרמן**, מרפאה בעיסוק ומומחית להתפתחות הילד. מטפלת, מרצה וחוקרת בתחום קשיי יסות ותקשורת, מרכז בייקר, אוניברסיטת בר-אילן.

17:35-18:15 **הפסקת קפה ועוגה**

מושב ערב: סוציאליזציה על הרצף

18:15-18:45 **חברויות אצל ילדי גן עם ASD: השוואה של איכות האינטראקציה בין חבר לעמית**

פרופ' נירית באומינגר-צביאלי, ראשת בית-הספר לחינוך, ראש ההתמחות באוטיזם, אוניברסיטת בר-אילן

18:45-19:15 **משחק משחקיות ס Play & Playfulness – התבוננות על משתנה חדש אצל ילדים עם ASD**

פרופסור קורי שולמן, לימודי מוסמך לגיל הרך, בית הספר לעבודה סוציאלית ולרווחה חברתית, האוניברסיטה העברית בירושלים

19:15-19:45 **דפוסי עניין והתנהגות חזרתיים באוטיזם בתפקוד גבוה: משמעות והשלכות לתפקוד**

ד"ר **עינת גל**, אסנת זפרני, החוג לריפוי בעיסוק, אוניברסיטת חיפה

19:45-20:00 **דיון בהשתתפות החוקרות: "במבט קדימה – פני המחקר לאן? פני הטיפול לאן?"**

תקצירי הסדנאות

סדנה מס' 1 מודל ה- DIR : מתאוריה ומחקר למעשה – הסתכלות אינטגרטיבית כוללת בעבודה עם ילדים עם ASD

מנחה: ד"ר עליזה ויג, פסיכולוגית קלינית, מנהלת מכון סימני קשר, אירגון DIR ישראל, גב' לירז יונקלר, קלינאית תקשורת, מכון סימני קשר, גב' אפרת מילוא, עובדת סוציאלית, מכון סימני קשר.

מודל ה- DIR הינו מודל להערכה וטיפול בילדים עם לקויות התפתחותיות ורגשיות שונות. ייחודו של המודל בהסתכלותו הכוללת והאינטגרטיבית על המרכיבים הניורוביולוגיים, רגשיים, בין אישיים, והתפתחותיים של הילד. הסתכלות זו מאפשרת מתן מענה ייחודי לילדים הסובלים מקשיים מגוונים כולל ילדים הסובלים מבעיות התנהגות, קשיים בויסות חושי, פיגור, ASD ואף ילדים עם תסמונות גנטיות מורכבות. התייחסות זו מאפשרת גם לילדים המאובחנים עם ASD לטפס בסולם ההתפתחותי ולהתייחס לאחרים בצורה חמה ואינטימית, לתקשר בצורה משמעותית, ועם חלקם אף להגיע לרמות חשיבה גבוהות הכוללות יכולות הפשטה ואמפטיה. בסדנה יוצגו מחקרים אמפיריים התומכים במודל, והיבטים תאורטיים וקליניים של המודל תוך שימוש בניתוח סרטונים ודיון עם המשתתפים.

סדנה מס' 2 מודל ה- DIR: להשתלב בשלבים – מושגי יסוד וכלים יישומיים בשילוב על פי מודל ה- DIR

מנחה: ד"ר עליזה ויג, פסיכולוגית קלינית, מנהלת מכון סימני קשר, ארגון DIR ישראל. גב' אפרת מילוא, עובדת סוציאלית, מכון סימני קשר.

שילוב של ילד על הספקטרום האוטיסטי במסגרת חינוך רגיל הוא תהליך מורכב למערכת המשפחתית והחינוכית שמטרתו לאפשר לילד לתפקד ולהתקדם בתהליך הסוציאליזציה החברתית והאקדמית בתוך סביבה נורמטיבית. השילוב על פי המודל מתייחס לרכיבים רגשיים דינמיים, התפתחותיים וניורוביולוגיים בצורה משולבת תוך הסתכלות על הילד, והסביבה החינוכית האנושית והפיזית, על מנת להבטיח את הפקת המרב מתהליך השילוב. סדנה זו דנה במושגי יסוד בתוכניות שילוב המבוססות ופועלות על פי מודל ה- DIR. בנוסף בסדנה יינתנו כלים אשר ניתן ליישם בתכניות שילוב ובמסגרות חינוך אחרות כולל למשל, דוגמאות קליניות סרטוניים ודיון עם המשתתפים על עקרונות השילוב במודל.

הערה: ההשתתפות בסדנה השנייה מותנית בהשתתפות בסדנה הראשונה

סדנה מס' 3 אנשי הדממה? אנשי המילה!, הבעה ספונטנית דרך הקלדה לאוטיסטים ללא יכולת דיבור

מנחה: יעל כהן, טיפול בביטוי אישי דרך הקלדה לאוטיסטים, תרפיסטית בתנועה, ליאורה שטיינברג, אמא של גדי, עובדת סוציאלית, ניבה שפר-קאופמן, אמא של תומר, רופאת ילדים, רותי רבינוביץ', אמא של יהונתן, מנהלסת.

הקלדה ספונטאנית של אוטיסטים לא מדברים אינה מאפיינת רק מספר אוטיסטים יוצאי דופן, אלא אפשרית אצל רבים. אדגים כיצד ניתן להגיע להבעה אישית ועצמאית תוך התייחסות להתארגנות מוטורית, אוריינות, יצירתיות ותהליך ריגשי שמאפשר חיבור בין העולם הפנימי לחיצוני. אסביר כיצד התייחסות סימולטנית לכלל האלמנטים מביאה לאמירה משמעותית. ליאורה תספר על דרך החינוך הייחודית של גדי בנה, מילדות לבגרות. ניבה ורותי, יסבירו מנסיון כיצד לאפשר חיים טובים יותר לאוטיסטים

ולמשפחות באמצעות שימוש יומיומי בהקלדה. שיחות בהקלדה בין אוטיסטים לא מדברים, חושפות עולם אישי וחברתי שונה מהידוע. זו היא הזדמנות לפריצת דרך ברמת הפרט, המשפחה, המסגרות החינוכיות והטיפוליות וכל מי שנפש האדם יקרה לו.

סדנה מס' 4 השפעת השימוש באפליקציית iPad על ביצוע מיומנויות היום יום בתחום ההיגיינה בקרב יחידים עם לקויות התפתחותיות

מנחה: עדי נאמן, מטח, תחום צרכים מיוחדים במהלך הסדנה יוצגו תוצאות מחקר גישוש זה נבחנה השפעת השימוש באפליקציית iPad ייעודית, על מיומנויות היום יום בתחום ההיגיינה, בקרב יחידים עם לקויות התפתחותיות בסביבה הביתית. מחקר זה מציג התערבות המועברת על ידי ההורים בסביבה הטבעית ועושה שימוש בטכנולוגיה חדשנית. חשיבותו המחקר הינה במתן תוקף מחקרי לשימוש באפליקציות המיועדות להקניית מיומנויות יום יום ובאשר למתן כלים יעילים להורים אשר יתרמו לתפקוד היום יומי של יחידים עם מוגבלויות התפתחותיות. לאחר הצגת המחקר תוצג האפליקציה ויתקיים דיון באשר לשימוש הנרחב בחינוך המיוחד בטכנולוגיות המובייל. יבחנו הצדדים השונים באשר לשימוש בווידאו מודלינג כבסיס להקניית מיומנויות יום יום.

סדנה מס' 5 תקשורת דרמטית

מנחה: אמיר אבני מטפל בדרמה, בית ספר "אורים", באר-שבע, "מעבר לקשת".

בעבודתי בבית הספר "אורים" בבאר-שבע וב"מעבר לקשת" אני נפגש עם נערים וילדים על הרצף האוטיסטי והקושי התקשורתי שלהם הוא מעט דומה ומאוד שונה מהשני. הדרמה היא כמו כלי בנייה בין השפה "הנורמטיבית" ל"אחרת" ודרכה אני מנסה להרחיב את דרכי התקשורת ויצירת הקשר. זו שפת ה"כאילו" והמשחק. שפה העוקפת בצורה מפתיעה את הקושי התקשורתי עימו מתמודדים הילדים והנערים איתם אני עובד.

בסדנה נשחק בשתי רמות של משחק ברמה של משחק תפקידים שזו רמה הדרושת יכולות קוגניטיביות גבוהות. יכולת של דמיון, יכולת התבוננות על אחר וברמה של משחקים גופניים ומשחקי קשר ותקשורת.

סדנה מס' 6 מהקונכייה החוצה: טיפול במוסיקה במוסד פסיכיאטרי, עם מטופל בוגר, בעל אבחנה מורכבת של אוטיזם, בעיות נפשיות והפרעות התנהגות

מנחה: זאביק אלישע נוימן, מטפל במוסיקה (M.A), מרכז שיקום: "אילנית", פרדס חנה.

תהליך חושפני של טיפול במוסיקה, שנערך במשך שלוש שנים, ותועד במצלמת וידאו, עם מטופל, שהיה מכוונס בעצמו, ללא תקשורת עם סביבתו ובעל נטייה להתפרצויות זעם ואלימות. בתהליך אינטימי, רגיש ואיטי, של חיפוש דרכי התקשורת, בניית אמון ויצירת חוויה מתקנת להתקשרויות בעברו, נוצר בהדרגה שיפור ביכולת התקשורת שלו ובאיכות חייו. הטיפול נתמך ב-"תיאוריית ההתקשרות", מאת בולבי, התורמת להבנת דפוסי ההתנהגות של המטופל, אשר גדל עם אמא חרדית ונמנעת.

הסדנה מלווה במצגת ובשלושה סרטונים המתעדים את התהליך: הראשון – יצירת קשר ראשוני, השני – התקרבות והעמקת הקשר והשלישי – יציאה למרחבי טיפול ותעסוקה נוספים. הסרטונים ממחישים בצורה אותנטית, את התהליך המשמעותי שעבר המטופל, בדרכו מהקונכייה החוצה.

סדנה מס' 7 שינוי חברתי, שילוב וסגור עצמי: הנחות, אתגרים והזדמנויות.

מנחה: סולה שלי ובהשתתפות רלי פיזנטי, ד"ר עמי פליס וענת גרטי

מהו סגור-עצמי, מי יכול וזכאי לעסוק בו ולשם מה? מהם התנאים לסגור-עצמי יעיל? מתי כדאי וראוי לאוטיסט לחשוף את השונות שלו, בפני מי, מה לחשוף ולאילו מטרה? סדנה זו תנסה לבדוק את הקשר בין המושגים "שילוב", "סגור-עצמי" ו-"ייצוג עצמי" ואת המוסכמות החברתיות שמושגים אלה מבטאים. הסדנה כוללת הרצאות ורב-שיח של פעילים מן הקהילה האוטיסטית ומחוצה לה, המבטאים עמדות שונות ביחס לאוטיזם ולחברה הסובבת.

סדנה מס' 8 בשפותינו: במילים ומעבר להן מנחים: אסף "מופסה" מרקוביץ, ענת נוי, זיוית קפלן וגיא אריאלי

מהי המשמעות של השתתפות בחברה? אנו מאמינים כי הזכות לביטוי עצמי כוללת גם שימוש בערוצי תקשורת שאינם בהכרח מילוליים. בסדנה זו נדגים אופנים שונים של נוכחות בינאישית: במוסיקה, בתנועה, בחומר ובאנרגיה. בדרך כלל אוטיסטים הם אלה שעומדים בפני הדילמה של השתלבות בחברה הכללית. בסדנה זו, המשתתפים יוזמנו לחוות התנהלות קבוצתית בסגון אוטיסטי, המתאפיין בביזור ובחוסר-היררכיה.

סדנה מס' 9 סדנת חמשת המקצבים-להאיר את הגוף

מנחה: אביה רכס-מנחה מוסמכת לחמשת המקצבים, M.Sc.

חמשת המקצבים היא שיטת תנועה הפתוחה לאנשים בלא הבדל גיל, עיסוק, רקע או ניסיון בתנועה. חמשת המקצבים (Flowing, Staccato, Chaos, Lyrical, Stillness) פותחו ע"י גבריאל רות' בעקבות מחקרה בעולם התנועה, התיאטרון ואומנויות הריפוי. ביחד 5 המקצבים יוצרים גל-תנועה מדיטטיבית שמאפשרת להגיע לנקודת השקט. כל מקצב ממקם את הרוקד כאן ועכשיו ומאפשר שחרור והנעה או זיהוי של קושי או חסימה.

בעזרת המוסיקה נניע את הגוף ואת כל מה שיכול לנוע איתו, נפרוק מתח, נבדוק למה הגוף שלי זקוק על מנת להעיר ולהאיר את דרכו? מה בתוכי מוכן להעיר ולהאיר? מה לא זורם וכיצד אני מתחילה ליצור קשר ותקשורת עם הגוף נוכח גידולו של ילד עם הפרעת קשר ותקשורת.

הערה: הסדנה ניתנת ללא תשלום לאימהות/סבתות/אחיות לילדים על הספקטרום האוטיסטי

סדנה מס' 10 הקשבה ונשימה – תהליך ספונטאני של וויסות רגשי במהלך טיפול.

מנחה: שרית זלצר M.A. מטפלת באמנויות, העמותה לילדים בסיכון

הסדנה עוסקת בהתייחסות ראשונית ומסמכת למרחב התוך גופי והסובב, דרך נשימה והקשבה. ההנחיה מבוססת על התנסות של שימוש בהקשבה ונשימה כאפשרות לוויסות רגשי בטיפול בילדים על הספקטרום האוטיסטי. התייחסות למחקרים המוכיחים כי נשימה, דמיון והקשבה מסייעים לפרט לפתח יכולת להתמודד במידה רבה יותר של יעילות עם לחץ וחוסר וויסות רגשי. בעבודתי עם הילדים בגילאי 3-5.5 מתהווים לעיתים מצבים בהם המטופל/ת מגיבים במצב תסכול/עצב/כעס, בפרץ רגשי שאינו משחרר מצב מצוקה אלא רק מעצימו. נעזרת בתרגול נשימה והקשבה במקרים מסוימים בהם התאפשר וויסות והרגעה. הסדנה כוללת

תקצירי הסדנאות (המשך)

תרגול נשימה והקשבה ודיון על דרכי היישום של כלים בדיסציפלינות שונות בחדר הטיפולים.

סדנה מס' 11 הגברת מעורבות ההורים בדיאטה סנסורית

מנחה: אורן שטיינברג, יזם והורה.

הסדנה תעסוק בהיענות (Adherence) של הורים ומטפלים אחרים לטיפול תחושתי בילדים. דיאטה סנסורית הנחשבת למרכיב מרכזי בטיפול תחושתי, סובלת לרוב מרמת הענות נמוכה של הורים. בסדנה ננתח את הגורמים להענות הנמוכה ונרכוש כלים לשיפור מעורבות ההורים בטיפול.

בחלק הראשון ננתח את האתגר, בפנינו ניצבים הורים ומטפלים אחרים בילד, בבואם לשתף פעולה עם דיאטה סנסורית. בחלק השני נציג טכניקות וכלים שונים אשר יכולים לסייע להורים להגדיל את מידת המעורבות שלהם ואת שיתוף הפעולה של הילד (Collaboration). בחלק השלישי נציג פתרון טכנולוגי בשם SensoryTreat, המסייע להורים ולמטפלים האחרים ליישם את הכלים שלעיל, ונערוך תרגול בשימוש באפליקציה לניהול דיאטה סנסורית.

סדנה מס' 12 "פתח" למעורבות בקהילה: עקרונות מנחים וכלים קונקרטיים בתהליך אימון (קואוצ'ינג) לבוגרים בתפקוד גבוה

מנחה: עמיר ברדה, מאמן לפיתוח תקשורת חברתית, מנהל ומייסד "המפתח" למעורבות קהילתית. *פתח- פיתוח תקשורת חברתית; ** המפתח - המרכז לפיתוח תקשורת חברתית

ב-ASD בתפקוד גבוה, נפגע עיבוד המידע החברתי ללא פגיעה במודעות. לבעיות הטיפוסיות בהתבגרות מתווספים קשיים ייחודיים (ופוטנציאל הסיכון גבוה במיוחד. מטרת-העל בסדנה להראות כיצד נצל מסוגלות חלקית ב-TOM ויכולות הלמידה לשיפור האינטליגנציה החברתית והמעורבות בקהילה. נעסוק בעקרונות המנחים בבניית תכנית אימון וכיצד נמצה יכולות; נתייחס לרצונות; נשיג התנהלות עצמאית בחברה; נגשים השתלבות אוטונומית בקהילה ע"י עבודה במשולש הזהב' - משפחה; קהילה; מטפלים. נעשיר את 'ארגז הכלים' באסטרטגיות להשתלבות ובכלים לניתוח אינטראקציות בארבעה תחומים: ההקשורת האפקטיבית; החשיבה החברתית; הוויסות הרגשית; ההתנהלות בזמן, וכיצד מרחיבים חלופות התנהגותיות ורגשיות, וממקדים בפרשנות הרמזים לחיזוי תגובות ותוצאות חברתיות. תוצאות 'מהשטח' הוכיחו 'שהאספים' הבוגרים שיפרו יכולותיהם בתקשורת חברתית ובמעורבות בקהילה.

סדנה מס' 13 אלגוריתמים חדשים ב-ADOS וב-ADI ובקריטריונים לקביעת אבחנה לאור DSM-5 - השינויים והשלכותיהם

מנחה: פרופ' קורי שולמן, לימודי מוסמך לגיל הרך, בית הספר לעבודה סוציאלית ולרווחה חברתית, האוניברסיטה העברית בירושלים

הסדנה הזו תעסוק בשאלות אבחון, והתערבות לאור השינויים בקביעת אבחנה של הפרעות בקשת האוטיזם (Autism Spectrum Disorder-ASD) על פי ה-DSM-5 שיצא במאי 2013. בסדנה נעבור על השינויים, ונתמקד בכלי האבחון הקיימים ומה נדרש להשתמש בהם כדי לקבוע ASD.

באופן ספציפי, נדון באלגוריתמים החדשים לקביעת ASD ב-Autism Diagnostic Observation Schedule (ADOS) וב-Autism Diagnostic Interview-Revised (ADI-R). נסיים בדו שיח המתייחס לסוגיות הטיפוליות בהרכבת תכניות התערבות לאור הקריטריונים החדשים.

הערה: הסדנה פתוחה רק לאנשי מקצוע מוסמכי ההכשרה של העברת ה-ADOS או ה-ADI. יש לצרף צילום של תעודת ההסמכה

סדנה מס' 14 סדנת RDI® - תכנית לפיתוח מערכות יחסים וחשיבה דינאמית, התאמה אישית של יעדים התפתחותיים לילדים בספקטרום ASD.

מנחה: דורון זוהר - מנחה RDI® מוסמך.

גישת RDI® עוסקת בפיתוח אינטליגנציה ודינאמיות עבור ילדים עם ASD. הגישה פותחה בידי ד"ר ס. גוטשטיין והיא נסמכת על הנחת הפסיכולוגיה ההתפתחותית לפיה מוקד הלוקות ASD הוא בקושי בסימולטאניות ועיבוד מידע מורכב. בגלל הקושי נמנעים הילדים בספקטרום מכל מה שמרגיש להם מסובך, מורכב, עמוס וחסר סיכוי להצלחה.

בסדנה נלמד כיצד לפתח תחושת מסוגלות בהתמודדות עם דינאמיות תוך שימוש בעקרונות ההדרכה הבאים: התגברות על הימנעות, זיהוי מכשולים בדרך ליצירת יחסי מדרך-מתלמד. הרגעה, התאמת קצב, התאמת רמת קושי, יצירת מצב ללמידה והתנסות תכנון זמן יעיל לשהייה משותפת. מוכנות לחשיבה יצירתית, פתרון בעיות, ויוזמה. התקדמות תוך ניתוח, בקרה והתאמה. תפקוד הורי עצמאי.

סדנה מס' 15 פעילות מוטורית בקבוצה כאמצעי להקניית מושגי יסוד של שפה וחברות

מנחה: אורלי נייגר, פיזיותרפיסטית התפתחותית העמותה לילדים בסיכון, המכון להתפתחות הילד אילת

לקוויות תקשורתיות ושפתיות אצל ילדים בספקטרום האוטיסטי מלוות גם בליקויים בתחום המוטורי, הסנסו-מוטורי, תנועות סטריאוטיפיות, מסורבלות אשר עלולים לגרום לקשיים בתחום הרגשי והחברתי מאחר ויגרמו להימנעות מהתנסות ובכך ייתכן לפגיעה בדימוי הגוף, עיכוב ברכישת מיומנויות מוטוריות או ללקות באיכות. התחום המוטורי יכול להוות אמצעי לרכישת יכולות תקשורתיות, שפתיות וחברתיות באמצעות עבודה קבוצתית. בסדנה, אציג פעילות בקבוצה של 2-3 ילדים המתבססת על: התנסות מוטורית; התנסות במרחב; למידה של מושגים דידקטיים כגון: גדול/קטן, למעלה/ למטה; למידה משותפת, התייחסות לאחר, למידת חוקים חברתיים וחווית העצמי כחלק מקבוצה. הצלחה בפעילות מוטורית משפיעה על האופן בו יחווה הילד את יכולותיו והשגיו.

סדנה מס' 16 מזירת מאבק למעגל עבודה - לקראת שילוב מוצלח

מנחה: יעל גוטר Case Manager (Ph.D), בחינוך.

אחת התקוות לילדים ולבוגרים עם אוטיזם היא השילוב המוצלח בחברה. מכך נגזרת חשיבות השילוב בגילאי הגן ובית הספר. בחוק החינוך המיוחד בישראל (1988) נקבע כי יש להעדיף מסגרת של חינוך רגיל לילדים בעלי מוגבלויות. מאז נחקק החוק נכתבו עליו דברי ביקורת רבים, בעיקר על הסתירה בין הרמה המוצהרת לבין הנעשה בשטח.

במערכת החינוך הרגיל חסרה הבנה מעמיקה של האוטיזם ומשמעות השילוב, וחסרים בה כלים ומשאבים לשילוב. בסדנה נדון בכך ונציג מודל לשילוב מוצלח היוצר מעגל-עבודה של שותפות בין המסגרת החינוכית, אנשי המקצוע והבית.

סדנה מס' 17 המטפל כהורה: עמדה הורית טובה דיה כבסיס לטיפול רגשי בגיל הרך.

מנחה: דלית רונן-פינדל, מטפלת במוסיקה, מדריכה, קליניקה פרטית, העמותה לילדים בסיכון.

ילדים גדלים בתוך הקשר עם הוריהם. הורים גדלים בתוך הקשר עם ילדם.

כשמדובר בדיאדה הורה-ילד לקוי תקשורת, תהליכי התפתחות דיאדים לא מתאפשרים באופן טבעי. אני רואה את מטרת הטיפול הרגשי בגיל זה, קודם כל בניסיון להוביל את הדיאדה קרוב ככל שניתן למסלול ההתפתחות התקין. לאור המציאות בה טיפול דיאדי לא מתאפשר ברב מסגרות הטיפול, ברצוני להציע מרחב טיפולי שמתבסס על הבנה דיאדית. המטפל הרגשי צריך לשאל את עצמו איזו עמדה הורית נחוצה למטופל שלו כדי לגדול: כדי לבנות ייאוגים, להפנים תהליכי פרידה, לעמוד בתסכולים ולצמצם מהם ועוד. בסדנה יובאו חומרים תאורטיים וקליניים מטיפולים והדרכות מטפלים.

הערה: הסדנה מיועדת למטפלים בלבד.

סדנה מס' 18 הורות על הרצף, כוח מעצים ומחולל שינוי - סיפור התפתחות מקביל של אם ובת

מנחה: חגית שריר, אימא, (שהתפתחה להיות) מטפלת באומנויות (מ.א.), ופסיכותרפיסטית קבוצתית, עובדת במסגרות בריאות הנפש ובקליניקה פרטית בתל-אביב.

כדי שילדינו יוכלו להתפתח ולהשתנות, גם אנו כהורים צריכים לעבור תהליך של שינוי והתפתחות. הסדנה תגולל סיפור אישי על התפתחות מקבילה של אם ובת על הרצף. תפנית בחיים שהחלה עם לידתה של בתי הבכורה, המאובחנת עם לקות תקשורתית, ודרכנו המשותפת להתפתחות וצמיחה. ההורה המשתלב בטיפול מהווה גורם טרנספורמטורי עבור הילד, ובסופו של דבר בעצמו עובר שינוי, בלתי צפוי ובלתי נמנע כאחד. ההורה הלוקח אחריות על בחירת הדרך עבור ילדו, מגיע גם הוא למחוזות חדשים. חוויית ההורות המיוחדת שלו מאפשרת ביסוס מחדש של זהותו האישית והמקצועית. כל זאת מתוך הבנה שההתפתחות בחיים לעולם אינה מוטיבית, ושהכלים השלובים של משפחה-הורה-ילד יוצרים ביחד מוסיקה, או שמא בת קול, יחידה ומיוחדת.

סדנה מס' 19 יישום תכנית הדרכה מבוססת ווידאו לשיפור רגישותן של סיעות בגן לילדים עם אוטיזם.

מנחה: תמר אלביליה, MA בהתפתחות הילד, מנהלת גן כוכב לילדים אוטיסטים, מרכז קשתות מ"א מנשה.

תכנית ייחודית שנבנתה עבור סיעות בגנים תקשורתיים. סקטור, אשר עבודתו מאתגרת, ותרומתו, אינה מוערכת. התכנית מתמודדת עם חוסר קיים. התכנית, מתבססת על ניתוח צילומי ווידאו, על פי "סולמות הזמינות הרגשית" EAS (Brinigen, Robinson, & Emde, 1998), על בסיס רעיון הרגישות האימהית (Ainsworth, 1978). הסולמות מתארים איכות קשר רגשי במהלך אינטראקציה הורה-ילד. בתכנית הסבתי אותם לניתוח האינטראקציה סיעת-ילד.

נתייחס, תוך צפייה בסרטונים, לסולמות ההערכה - סולמות ההבניה, הרגישות והיעדר החודרנות. נבחן סיטואציות של משחק, בזווית החדשנית של התנהגות רגישה. נלמד, כיצד באמצעות תמיכה רגשית, אחזקה והקניית ידע לסייעות, ניתן לשפר את מודעותן להתנהגות רגישה, וליצור שינוי באינטראקציה ביניהן לבין הילדים בטיפולן.

סבב סדנאות שני 11:00-13:00	סבב סדנאות ראשון 8:15-10:15
<p>מס' 2 ד"ר עליזה ויג, אפרת מילוא מודל ה-DIR: להשתלב בשלבים – מושגי יסוד וכלים יישומיים בשילוב על פי מודל ה-DIR.</p>	<p>מס' 1 ד"ר עליזה ויג, לירז וינקלר, אפרת מילוא מודל ה-DIR: מתאוריה ומחקר למעשה – הסתכלות אינטגרטיבית כוללת בעבודה עם ילדים עם ASD.</p>
<p>מס' 4 עדי נאמן השפעת השימוש באפליקציית IPAD על ביצוע מיומנויות היום יום בתחום ההיגיינה בקרב יחידים עם לקויות התפתחותיות.</p>	<p>מס' 3 יעל כהן, ליאורה שטיינברג, ניבה שפר-קאופמן, רותי רבינוביץ אנשי הדממה? אנשי המילה! הבעה ספונטנית דרך הקלדה לאוטיסטים ללא יכולת דיבור.</p>
<p>מס' 6 זאביק אלישע נאמן מהקונכיה החוצה: טיפול במוסיקה במוסד פסיכיאטרי, עם מטופל בוגר, בעל אבחנה מורכבת של אוטיזם, בעחות נפשיות והפרעות התנהגות.</p>	<p>מס' 5 אמיר אבני תקשורת דרמטית – סדנה מעשית, כפי שמבוצעת הלכה למעשה, עם ילדים ונערים/ות על הרצף האוטיסטי.</p>
<p>מס' 8 אסף "מופסה" מרקוביץ, ענת נוי, זיית קפלן, גיא אריאלי בשפותינו: במילים ומעבר להן.</p>	<p>מס' 7 סולה שלי, ד"ר עמית פליס, פיזנטי ישראל (רלי) שינוי חברתי, שילוב וסינוור עצמי: הנחות אתגרים והזדמנויות.</p>
<p>מס' 10 שרית זלצר הקשבה ונשימה – תהליך ספונטני של וויסות רגשי במהלך טיפול.</p>	<p>מס' 9 אביה רכס סדנת חמשת המקצבים – להאיר את הגוף. הערה: הסדנה ללא תשלום לאמהות/סבתות/אחיות.</p>
<p>מס' 12 עמיר ברדה "פת"ח למעורבות בקהילה": עקרונות מנחים וכלים קונקרטיים בתהליך אימון (קואוצ'ינג) לבוגרים בתפקוד גבוה.</p>	<p>מס' 11 אורן שטיינברג הגברת מעורבות ההורים בדיאטה סנסורית.</p>
<p>מס' 14 דורון זוהר סדנת RDI® – תכנית לפיתוח מערכות יחסים וחשיבה דינאמית, התאמה אישית של יעדים התפתחותיים לילדים לילדים בספקטרום ASD.</p>	<p>מס' 13 פרופסור קורי שולמן אלגוריתמים חדשים ב-ADOS וב-ADI ובקריטריונים לקביעת אבחנה לאור DSM-5 – השינויים והשלכותיהם. הערה: רק למוסמכי הכשרת ADOS. יש לצרף צילום תעודה.</p>
<p>מס' 16 יעל גוטר מזירת מאבק למעגל עבודה – לקראת שילוב מוצלח.</p>	<p>מס' 15 אורלי נייגר פעילות מוטורית בקבוצה כאמצעי להקניית מושגי יסוד של שפה וחברות.</p>
<p>מס' 18 חגית שריר הורות על הרצף, כח מעצים ומחולל שינוי – סיפור התפתחות מקביל של אם ובת.</p>	<p>מס' 17 דלית רונן-פינדל המטפל כהורה: עמדה הורית טובה דיה כבסיס לטיפול רגשי בגיל הרך. הערה: למטפלים בלבד.</p>
	<p>מס' 19: תמר אלביליה תכנית יחודית שנבנתה עבור סיעות בגנים תקשורתיים. סקטור אשר עבודתו מאתגרת ותרומתו, אינה מוערכת. התוכנית מתמודדת עם חוסר קיים.</p>

- לתשלום בכרטיס אשראי יש להתקשר לעוזי, טל': 052-2465749.
- לתשלום באמצעות דואר ישראל: יש להדפיס את הטופס, למלא ולשלוח בצירוף המחאה לכתובת: כנסים התפתחותיים, מעגן מיכאל, ת.ד. 325, ד.ג. מנשה 37805.

שם משפחה: _____ שם פרטי: _____

כתובת: _____ מייל: _____

טלפון/נייד: _____ כתובת דוא"ל: _____

עלויות השתתפות

יום	פעילות	עד 11.1.15	סטודנט BA עד 11.1.15	פעילי אס"י עד 11.1.15	אחרי 11.1.15 מחיר אחיד
חמישי	קדם כנס	80	80	80	140
שישי	סדנה אחת	170	140	100	230
שישי	2 סדנאות	300	260	200	360
ראשון	מליאה	180	150	100	240

*לא מתאפשר לנו לתת הנחות לאחר ה-11.1.15

מועד אחרון להרשמה מוקדמת 11.1.2015

ביום ו' ניתן להירשם לסדנה אחת או לשתי סדנאות, אחת מכל סבב. השיבוץ ייעשה על פי ההעדפה שתציינו, על בסיס "כל הקודם זוכה". אנא ציינו שלוש עדיפויות. במידה שאף אחת לא תהיה פנויה, אנו ניצור קשר טלפוני.

סבב ראשון	סבב שני	
סדנה מס': _____	סדנה מס': _____	עדיפות 1
סדנה מס': _____	סדנה מס': _____	עדיפות 2
סדנה מס': _____	סדנה מס': _____	עדיפות 3

*מספר המקומות לסדנאות מוגבל.

- פתיחת הסדנאות מותנית במספר הנרשמים.
- במידה ולא ייוותרו מקומות פנויים לסדנאות תימסר על כך הודעה טלפונית והודעה במייל, והצ'קים ייגרסו.
- עלות סטודנט מתייחסת לתלמידי תואר ראשון ומותנית בשליחת צילום תעודת סטודנט.
- הודעה על ביטול ההשתתפות יש לשלוח באמצעות מכתב למייל בלבד: autism.confer@gmail.com עד ל 11.01.15. למבטלים השתתפות עד למועד זה יוחזרו דמי השתתפות, פחות 80 ₪ דמי טיפול. לאחר תאריך זה לא יוחזרו כספים!

אופן התשלום

1. בכרטיס אשראי:

לתשלום בכרטיס אשראי יש להתקשר ל-0522465749 ההרשמה מאובטחת על ידי חברות האשראי.

2. בצ'ק:

רצ"ב צ'ק על סך _____ ₪ שמספרו _____
 עבור: קדם כנס | מליאה | סדנא אחת | שתי סדנאות (הקף את הבחירה)
 עבור: נרשם רגיל | חברי אס"י | סטודנט (הקף את הבחירה)

את הצ'ק יש לרשום לפקודת "כנסים התפתחותיים" ולשלוח בדואר יחד עם טופס ההרשמה. כתובת למשלוח: כנסים התפתחותיים, מעגן מיכאל, ת.ד. 325, ד.ג. מנשה 37805.

ליצירת קשר:

אנו מזמינים אתכם להתעדכן בדף הפייסבוק שלנו "מדברים אוטיזם".
 כתובת דוא"ל: autism.confer@gmail.com
 למקרים דחופים: גילה – 0542371313 אם אין מענה נא לשלוח SMS